

Höjning av avfallstaxa i Österåkers kommun

Förslag till beslut

Österåkersvatten AB styrelse föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att anta förslag till ny avfallstaxa med nya priser.
- att förslag till ny avfallstaxa ska börja gälla från och med den 1 april 2023 eller vid den senare tidpunkt som kommunfullmäktiges beslut vinner laga kraft.

Bakgrund

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka insamling och behandling av avfall, ersättning till entreprenörer, kostnader för återvinningscentral, behandling av avfall, kundservice, utveckling av verksamheten, information m.m. Avgiften är uppdelad i en grundavgift och en rörlig avgift som varierar beroende på vald kärlestorlek, hur ofta avfallet hämtas samt om matavfall sorteras ut eller ej.

Taxan är miljöstyrd, det vill säga att abonnemang med matavfallssortering är billigare än abonnemang för de hushåll som väljer att inte sortera ut sitt matavfall. För abonnemangen för småhusens restavfall styr vi även kostnaden genom att lägga på lite mer kostnad för stort kärl och tätare tömning, för att få hushållen att sortera ut mer förpackningar och matavfall.

Avfallstaxan är indelad i två delar:

Grundavgifter som bland annat täcker kostnader för avfallskärl, planering, administration, kundservice samt återvinningscentralen och behandling av avfallet där i fråan.

Rörliga avgifter täcker kostnader för fastighetsnära insamling och behandling av bland annat matavfall, restavfall, och slam. I rörliga avgifter ingår även tjänster med abonnemang med hämtning av latrin, fett från fettavskiljare, grovavfall och trädgårdsavfall.

För hämtning av restavfall, matavfall, latrin, grovavfall samt trädgårdsavfall är det nyligen upphandlade priser som avgifterna är beräknat på, vilket leder till vissa större förändringar. Även index som är kopplade till våra avtal för insamling och behandling bidrar till en höjning av avgifterna. Indexhöjningar som är kopplat till våra entreprenörers ersättning 2023 är 11% för avfallshämtningar och 13% för slamhämtningar

Förändringar i tjänsteutbudet

Hämtning av byggavfall i storsäck införs i skärgården.

Baktömmande containrar har fasats ut och finns därför inte med i tjänsteutbudet 2023.

Verksamheter och flerfamiljshus kan få sina 370 liters kärl med restavfallet tömda tre (3) gånger per vecka. I nu gällande taxa är det två (2) gånger.

Kostnadsförändring för hushåll i småhus

Grundavgiften för småhus ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Det är en miljöstyrande taxa för att få fler hushåll att sortera ut sitt matavfall. Miljöstyrningen har gett goda resultat det senaste året då många har gått över till att sortera ut sitt matavfall. Samtidigt har det lett till att det är färre som betalar för osorterat avfall som tidigare subventionerat insamlingen av

matavfall. Utfallet blir att avgiften för de som sorterar ut matavfall måste höjas. Avgiften för det vanligaste abonnemanget (exklusive grundavgift) behöver höjas med 30,9 %. För en familj som bor i ett småhus på fastlandet och har det vanligaste avfallsabonnemanget med ett 190 liters kärl och har 26 hämtningar ger det en höjd årskostnad med 10,2% (232 kr). Säsongsboende med samma kärlestorlek får en ökad kostnad med 5,5% (104 kr).

Det vanligaste abonnemanget (exklusive grundavgift) för helår i skärgården höjs med 18,5%. Det innebär att en åretruntboende familj i villa i insamlingsområde skärgård får en höjd årskostnad med 11,7% (486 kr). Abonnemanget för säsongsboende i skärgården ökar med 27,7% vilket ger en ökad årskostnad med 15,8 % (559 kr).

Kostnadsförändring för boende i flerfamiljshus

Grundavgiften för flerfamiljshus ligger kvar på samma nivå som tidigare. Vanligaste abonnemanget med hämtning i kärl ökar med 24,3%. Avgiften för abonnemang med krantömda behållare sjunker då vi fått lägre entreprenörpriser på denna tjänst. En flerfamiljfastighet med insamling i 660 liters kärl får en ökad avgift med 6,4% (93 kr) per lägenhet. Fastigheter med krantömda behållare får en sänkt avgift med 3,2% (56 kr) per lägenhet och år. Omräkningen till avgift per lägenhet bygger på att de har en optimal volym relaterat till antal lägenheter och att hushållen genererar lika mycket avfall som riksgenomsnittet.

Kostnadsförändring hushåll med enskilt avlopp

Grundavgiften för enskilda avlopp ligger kvar på samma nivå som tidigare. Tömningsavgiften för ett enskilt avlopp med 3m³ på fastlandet ökar med 17,6 %. En fastighet på fastlandet som har två (2) tömningar får en höjning av sin totala årliga avgift med 12,7 % (284 kr). Tömningsavgiften för ett enskilt avlopp med 3m³ i skärgården ökar med 16,1 %. En fastighet i skärgården som har två (2) tömningar får en höjning av sin totala årliga avgift med 14,5% (920 kr).

Kostnadsförändring hushåll med latrinhämtning

Hämtning av latrinkärl är en tjänst som avfallsbranschen vill arbeta bort på grund av att det medför en dålig arbetsmiljö. Vi tar inte bort tjänsten men förslaget är att höja avgiften kraftigt varje år de kommande åren. Målet är att de kunder som har latrinhämtning i dag ska välja andra lösningar som förbränningstoalett eller installera ett enskilt avlopp. En höjning på priset på fastlandet föreslås med 44,9% (186 kr) från 414 kr till 600 kr per kärl. I skärgården föreslås en höjning med 17,9% (114 kr) från 636 kr till 750 kr per kärl.

Bilaga 1. Förslag till ny avfallstaxa. Taxa för hämtning av kommunalt avfall samt avfall som kommunen ansvarar för.

Ekonomisk konsekvens för olika typer av fastigheter, samt förändring av de vanligaste taxorna.

Typ av abonnent	Typ av abonnemang	Grundavgift och rörlig avgift kr/år 2022	Grundavgift och rörlig avgift kr/år 2023	Förändring i kr	Förändring i %
Småhus fastland helår	190 literskärl för restavfall (26 ggr/år) 140-literskärl för matavfall (26 ggr/år)	2 280	2 512	232	10,2%
Småhus fastland helår eller säsong	190 literskärl för restavfall (13 ggr/år) 140-literskärl för matavfall (13 ggr/år)	1 905	2 009	104	5,5%
Småhus skärgård helår	Säck (26 ggr/år)	4 164	4 650	486	11,7%
Småhus skärgård säsong	Säck (13 ggr/år)	3 545	4 104	559	15,8%
Flerfamiljshus per lägenhet	660-l kärl för restavfall, (52 ggr/år) ink. matavfall	1 454	1 547	93	6,4%
Flerfamiljshus per lägenhet	3m ³ krantömd behållare för restavfall (52 ggr /år) ink matavfall	1 747	1 691	-56	-3,2%
Fastighet med enskilt avlopp Fastland	0-3 m ³ 2 tömningar per år	2 245	2 529	284	12,7%
Fastighet med enskilt avlopp Skärgård	0-3 m ³ 2 tömningar per år	6 339	7 259	920	14,5%

Tabellen visar på hur olika typer av hushåll påverkas ekonomiskt av förslaget till ny avfallstaxa, Avfallshämtning och slamtömning redovisas separat.

Rörlig avgift		Taxa 2022	Taxa 2023	Förändring kr	Förändring %
Restavfall i kärl 190L varannan vecka helår	Småhus	750	982	232	30,9%
Restavfall i kärl 190L varannan vecka v. 16-40	Småhus	375	479	104	27,7%
Restavfall i säck varannan vecka helår skärgård	Småhus	2 634	3 120	486	18,5%
Restavfall i säck varannan vecka v.16-40 skärgård	Småhus	2 015	2 574	559	27,7%
Krantömd behållare 3 m ³ 52 ggr/år	Flerfamiljshus	40 558	37 223	-3 335	-8,2%
Restavfall i kärl 660 l 52 ggr/år	Flerfamiljshus	4 979	6 189	1 210	24,3%
Slam ordinarie tömning 0-3 m ³	Småhus	808	950	142	17,6%
Slam ordinarie tömning 0-3 m ³ (skärgård)	Småhus	2 855	3 315	460	16,1%

Tabellen visar kostnadsförändring på de vanligaste tjänsterna